

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

НАУЧНИ СКУП СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

“ПРАВНЕ НОРМЕ У ВРЕМЕНУ И
ПРОСТОРУ”

ПРВА СВЕСКА

Косовска Митровица
2012.

НАУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
“ПРАВНЕ НОРМЕ У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ”
Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим
седиштем у Косовској Митровици, 21. јун 2012.
ЗБОРНИК РАДОВА

Издавач:

Правни факултет у Приштини са привременим седиштем
у Косовској Митровици

За издавача

Проф. др Душанка Јововић, декан

Главни и одговорни уредник

Проф. др Марија Крвавац

Редакциони одбор

Проф. др Алексеј Албов (Руска федерација)

Проф. др Зоран Исаиловић

Проф. др Петар Станојевић

Проф. др Мијал Стојановић

Проф. др Владан Михајловић

Секретар редакције

Док. др Слободанка Перић

Технички уредник

Младен Тодоровић

Дизајн корица

Димитрије Милић

Штампа

Кварк, Жича

Тираж:

100 примерака

ISBN 978-86-6083-021-2

Штампање овог Зборника помогло је Министарство просвете и науке
Републике Србије

ПРЕДГОВОР

Након успешно организоване и одржане међународне научне конференције „ПРАВНИ СИСТЕМ И ДРУШТВЕНА КРИЗА“ којом је Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 2011. године обележио значајан јубилеј – 50 година од оснивања, донета је одлука да се сваке календарске године на Дан факултета одржава научни скуп који ће окупити научне ствараоце из области правних наука.

На Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 21. јуна 2012. године одржан је научни скуп са међународним учешћем на основну тему „ПРАВНЕ НОРМЕ У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ“. У раду научног скупа учествовали су научни посленици са свих правних факултета и других високошколских установа у Републици Србији, као и научни ствараоци из земаља у окружењу. Они су имали прилику да у конструктивној радној атмосфери, у току једнодневнoг научног скупа, саопште основне идеје из својих радова које су припремили.

У зборницима радова који се налазе пред Вама, у првој и другој свесци тематског зборника радова са одржаног научног скупа са међународним учешћем, публиковани су изворни научни радови, предисни и стручни радови 62 аутора који су своје реферате упутили редакционом одбору. Различитост тема радова и резултати истраживања који су у радовима саопштени и који су вредни пажње, указују на чињеницу да питање правних норми, њиховог постојања, измена и трајања и даље изазива велику пажњу теоретичара права.

Надамо се да ће одговори компетентних научних радника на многобројна питања у вези са правним нормама у времену и простору бити допринос правној науци и да ће Зборници радова са научног скупа са међународним учешћем „ПРАВНЕ НОРМЕ У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ“ изазвати на позитивну реакцију шире правничке и стручне јавности.

Главни и одговорни уредник

Проф. др Марија Крвавац

Marija Janjic Komar, LL.D
Full profesor

THE FOUNDATION OF HISTORY OF WORLD - CONTRIBUTION TO THE THEORY OF INTERNATIONAL LAW

Summary

History of the world opens room to the core of human effort to transcend the limits of time and space. Shift from traditional history of dominance and war provoke some other views to the problem of life on Earth. International law still operates with classical notions of territory, chronology and people and keep close many door and windows. History of the world underlines other dimension in terms of existence, freedom and nature. It provides basis for critical attitude to the ideology and false perception of reality. Criteria for evaluation lie in theory of law to escape confusion, misunderstanding and violence.

Др Зоран Поњавић
Редовни професор Правног факултета у Крагујевцу

341.231.14.053.2
343.433

ЗНАЧАЈ МИШЉЕЊА ДЕТЕТА У СЛУЧАЈУ ЊЕГОВОГ ПРЕКОГРАНИЧНОГ ОДВОЂЕЊА

Апстракт:

У раду се анализира однос два важна принципа из Конвенције о правима детета: најбољег интереса детета и права на изражавање мишљења. Овај однос се сагледава у контексту поступка који се води пред судом за повраћај детета у случају његовог илегалног прекограничног одвођења, што је регулисано Хашком Конвенцијом (Конвенцијом о грађанскоправним аспектима међународне отмице деце). Иако Хашка Конвенција не помиње изричито обавезу органа да приликом доношења одлуке о повратку детета узме у обзир његово мишљење како би утврдио његов најбољи интерес, таква обавеза проистиче из Конвенције о правима детета. Мишљење детета ће бити нарочито важно у два случаја када се према Хашкој Конвенцији може одбити повратак детета: ако постоји озбиљна опасност да би повратак изложио дете физичкој опасности или психичкој трауми или на други начин довео дете у неповољан положај и ако се дете супротставља повратку.

Ако се повратак детета у уобичајено место његовог боравишта као основни циљ Хашке Конвенције подчини најбољим интересима детета, у раду се поставља питање да ли је онда остваривање тог основног циља поведено у питање, будући да ће понекад за дете бити боље да остане, ту где јесте. У контексту овога наглашава се и потреба да наша земља ратификује Европску конвенцију о остваривању дечијих права.

У закључку се указује на опасност од манипулације мишљењем детета од стране родитеља, али и суда, будући да се често користи доказно средство у поступку где постоји сукоб интереса његових родитеља. С тога је детету потребно поставити привременог старатеља који би се бринуо о томе. Поред овога, потребно је судовима препустити могућност да у сваком случају врше процену да ли је учешће детета у складу са његовим најбољим интересима. Јер све што је у складу са аутономијом детета и његовим правима, не мора бити увек и најбоље за њега.

Кључне речи: мишљење детета, најбољи интерес детета, Хашка Конвенција, прекогранично одвођење детета

